

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXV (29)

Štev. (No.) 16

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

22. aprila 1976

Španija stopa v svet

Medtem ko se španska komunistična partija in drugi španski levičarski elementi trudijo, da bi s svojo lastno močjo in s pomočjo iz Moskve in drugih prevratniških središč čim bolj otežkočili sedanji španski vladi izvedbo načrta o mirni demokratizaciji španskega notranjepolitičnega življenja in da bi, če bi bilo možno, razvoj obrnili v smer nove diktature, katero bi potem končno sprevrgli v komunistično, pa novi španski oblastniki doslej dokazujejo, da živcev niso izgubili in da so trdno odločeni Španijo vključiti v sklop zahodnoevropskih demokracij, kamor dejansko spada.

Ta usmeritev Španije je predvsem vidna v njeni zunanji politiki. Prve odločilne korake v tej smeri je storil novi španski zunanji minister Motrico, ki je bil pred tem španski veleposlanik v Washingtonu. Takoj po novem letu se je bil Motrico dvakrat sestal z ameriškim zunanjim ministrom Kissingerjem, prvič v Parizu, zatem v Madridu ter s svojo ekipo pripravil in izdelal pogodbo o sodelovanju med Španijo in ZDA, ki sta jo nato on in Kissinger podpisala 24. januarja t. l.

S to pogodbo, ki sta jo medtem ratificirala ameriški kongres in španski parlament, se je Španija vključila v koordinacijo atlantske obrambe, dasi Madrid zaenkrat še ni član NATO. Prav tako si je Španija s to pogodbo zagotovila velika posojila za svojo industrializacijo, Washington pa se je obvezal umakniti svoje atomske podmornice iz pomorskega oporišča Rota pred koncem leta 1980.

Namen ameriško-španske pogodbe o sodelovanju je bil regularizirati odnose Španije z ZDA, ki so njen najmočnejši zahodni zaveznik in jo usmeriti na pot članstva v NATO. Španska vojska, ki se je z dekolonizacijo španskih afriških ozemelj osvobodila težkega bremena, je sedaj povsem na razpolago Zahodni Evropi in NATO-u za obrambo pred sovjetsko nevarnostjo.

Vrhovni poveljnik zavezniških sil v Zahodni Evropi, ameriški general Alexander Haig je v svojstvu poveljnika ameriških sil v Evropi že obiskal Madrid, kjer so se zadevni razgovori s španskim vrhovnim poveljstvom končali s pozitivnimi sklepi.

Poleg vojaške povezave se Španija bliža svoji integraciji v Zahodno Evropo tudi preko stikov s Skupnim evropskim trgov. V Madridu upajo, da bo Španija postala polnopravna članica SET-a lahko že v prihodnjih dveh letih. Španski zun. minister Motrico je v ta namen že obiskal Bonn, Luksemburg, Pariz, Bruselj, Dublin, Haag, London in Kopenhagen. V Bruslju ga je glavni tajnik NATO dr. Joseph Luns ostentativno povabil na kosilo. Motrico pa še ni obiskal Rima, razumljivo zaradi italijanskih razrvanih notranjepolitičnih razmer.

Španija se v svoji zunanji politiki ozira tudi čez Atlantik v Mehiko. Mehiko več mesecev po Francovi smrti nove španske vlade ni priznala, kar pa so zunanji opazovalci smatrali le za čustveno zadevo španske govorečega sveta in ne za premišljeno diplomatsko potezo. Španija je stopila v stik tudi z Izraelom, kljub temu, da je že dolga leta sem ohranjala dobre odnose z Arabci. Toda v Madridu so stike z Izraelom navezali izključno v svojo korist: Izrael ima močan vpliv na nekatere zahodnoevropske socialistične stranke in vlade, ki bodo Španiji v danem trenutku lahko olajšale včlanjenje v SET in v NATO.

Dasi sta v Portugalu in Španiji še pred nekaj meseci vladala desničarska diktatorja, državi med seboj nista vzdrževali tesnih diplomatskih stikov. Nova španska vlada je z novimi, sicer neuravnovešenimi portugalskimi oblastni navezala tesnejše stike, ker so v Madridu preparirani, da je usoda obeh držav neusmiljeno povezana, pa naj vlada v njima še tako različna režima. Prej ali slej lahko eden prevlada nad drugim, ideološko, če ne vojaško.

Madridsko zunanje ministrstvo pri vsem tem ni pozabilo tudi na odnose

"JASEN" POLOŽAJ VERSKIH SKUPNOSTI

"DRUŽINA" NAJ BI BILA V SLUŽBI PARTIJE

V našem listu smo že svojčas pisali o predlogu zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v Sloveniji, in pokazali njega napake in pomanjkljivosti, ki grozijo, da bodo komunistične oblasti versko delovanje še bolj potisnile „v zakristijo“, in še otežile položaj vernikov v Sloveniji. O istem predlogu so pisali tudi vodilni evropski listi in ga po večini ocenili kot napad na Cerkev in tiste, ki ji sledijo.

Predlog so potem predložili ljubljanski oblastniki tudi javni debati. To naj bi bil tisti „demokratski postopek“, ki naj bi dal viden splošnega pristanka tej pravni ureditvi. Sedaj pa naj bi predlog dobil veljavno moč zakona, tako so vsaj sklenili člani „koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno socialistično družbo in verskimi skupnostmi“ na seji z dne 22. marca t. l. Za razumevanje merodajnosti tega odbora povejmo le, da je njegov predsednik „tovariš“ Mitja Ribičič.

Koordinacijski odbor pod Ribičičevim predstvom je na omenjeni seji prišel do zaključka (po poročanju „Dela“ z dne 23. marca) da je „predlog zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v Sloveniji dober“ in naj bi zato „čim prej prišel v skupščino.“ Zanimivo pa je tudi to, da so na isti seji poudarili, da „gre za jugoslovanski prvenec, ki bo zakonom v drugih republikah gotovo tudi dajal smer, da ne bo prihajalo do prevelikih razkorakov na tem področju.“ To pomeni: spraviti veri nevaren zakon v veljavo najprej v Sloveniji, kjer je partijska klika najbolj strupeno napeta proti Cerkvi, in potem po istem vzorcu urediti odnose tudi v ostalih republikah (glej članek „Verniki in socializem“ v zadnji številki našega lista).

Na seji koordinacijskega odbora je predsednik verske komisije Rudi Čačinovič poročal, da je bila „ocena javne razprave o osnutku zakona v glavnem pozitivna v celoti korektna... zares javna, široka in demokratična.“ Kako sicer; kdo in kje pa naj si upa ocenjevati negativno. Pač, izven Jugoslavije, a o tem poroča Delo, da so bili po Čačinovičevem poročanju „odmevi od zunaj zelo ugodni.“ Od kod so prihajali ti odmevi seveda ne pove ne Čačinovič, ne Delo.

Kakšen bo položaj potem, ko bo zakon stopil v veljavo, je lahko razbrati iz nekaterih mnenj koordinacijskega odbora in iz poročanja Dela. „Duh predloga zakona dovolj široko preveva pričanje, da se verni in neverni znajdejo v enakopravnem položaju. Toda v tolmačenju zakona, pravzaprav posameznih terminov, bo gotovo prihajalo do nejasnosti in zapletov. Temu se preprosto ni mogoče izogniti. Praviloma bo do zapletov prihajalo na terenu, v občini, krajevni skupnosti...“ Seveda, v teoriji je vse lepo, ko pa pride do aplikacije, do praktične izvedbe nejasno pisane besede, ki jo vsak nižji partijski

Španije z Vatikanom. Zadnji konkordat je Španija podpisala z Vatikanom leta 1953. Sedaj ga nova španska oblast znova proučuje in ga namerava prilagoditi svojim novim notranje in zunanjepolitičnim razmeram. Z novim dogovorom s Sv. stolico namerava španska vlada odpraviti nekatere, za moderni čas neprimerne privilegije, ki jih je španski kler užival pod Francom, predvsem pa vskladiti določila konkordata z modernizacijo pokoncilске Cerkve.

Španija hitro preboleva posledice, ki jih je v njenem notranjem in zunanjepolitičnem življenju pustila štiridesetletna doba sicer nujne Francove diktature, da se je v letih 1936—1939 rešila komunizma in sovjetskega satelitstva. Če tega takrat ne bi storila, bi tudi današnja Zahodna Evropa bila precej drugačna, kakršna je. Zato sta ji tudi Zahodna Evropa in ves demokratični svet dolžna priskočiti na pomoč in jo čim prej vključiti v svoj sklop. Kot protikomunistično državo bosta SET in NATO z njo vsekakor pridobila eno svojih ideološko najbolj zdravih članic.

funkcionar tolmači po mili volji, se vidi, da je zakon „dober“ za partijske namene, nikakor pa za Cerkev in njene vernike.

Dalje so člani odbora trdili, da so „vzroki nastajanja nejasnosti seveda na obeh straneh, torej tako pri oblastvenih forumih kot pri zastopnikih cerkve. Učinkovito pa bi jih bilo moč odpraviti le na en način: tako da bi res zaživel občinski koordinacijski odbori za urejanje odnosov z verskimi skupnostmi. Ta oblika delovanja še zdaleč ni izkoriščena, tudi zato, ker je Cerkev ne jemlje dovolj jasno, oziroma bolj ali manj prikrito zastopa mišljenje, da naj take stvari rešujejo škofje in višji cerkveni uradniki, ne verniki.“ Jasno, namen partije je, naj se problem poveni. Naj izgine iz površja, kjer je viden. Naj nastopajo proti Cerkvi krajevni odbori, pred sodišča naj postavljajo „direktno“ krivce. Vernika in celo župnika je lahko tožiti in zapreti, če se to stori s škofom, je nevarnost „negativnega“ zunanjskega odmeva. Tega se pa tudi partija boji.

PODJARMITI VERSKI TISK

Zanimivo je poročanje, kako so na seji govorili o verskem tisku. Takole piše v Delu „izvedenec“ za verska vprašanja Boris Kutin: „Ker so črke zakona že tako bolj ali manj toge, bo treba temeljito pripraviti obrazložitev. Še posebej to velja za 9. člen, ki govori o izdajanju in širjenju tiskanih stvari za verski pouk in javno obveščanje. Na dlani je, da verski tisk ne more pisati izključno o strogo verskih zadevah, ki bi se vrtele samo znotraj svojega okvira, marveč sme posegati tudi na takomenovana mejna področja.“ Problem pri tem je, katera so ta mejna področja, in v kakšni meri sme verski tisk posegati tja. Ali pa je to le v teoriji, in v praksi pa se bo pokazalo, da je to poizkus uporabljati verski tisk v partijsko korist.

Tako je vsaj razvidno iz prakse. Naslednji dan, 24. marca, je namreč isti Boris Kutin v Delu objavil članek pod naslovom „Na potezi je „Družina““, ki vsebuje napad na goriški Katoliški glas. Takole piše:

„Katoliški glas, glasilo katoliških Slovencev na Goriškem, s sedežem v Gorici izhaja že 28 let. Izdajajo ga duhovniki goriške nadškofije, vendar je njegov formalni izdajatelj Katoliško tiskovno društvo. Idejna usmerjenost tednika je sicer strogo protikomunistična, vendar pa so v uredništvu do pred kratkim vodili dokaj strpno politiko v ocenjevanju jugoslovanskih razmer, podpirali jugoslovanska stališča v odnosih do Italije ter se med drugim tudi zavzemali za pravice slovenske narodnosti manjšine na Koroškem.

V zadnjem času pa je ost njihovega pisanja zelo ostro in sovražno uperjena proti Jugoslaviji, njeni ureditvi in njenim voditeljem. Pod krinko verskega lista so se tako znašli sovražni elementi, ki na oduren način, ne izbirajoč besed, hujskajo in blatijo našo državo, kolikor jim je volja. Dokazov za to je dovolj, najbolj značilni pa so njihovi komentarji Kočekovega primera, opozarjanje na „nedolžne žrtve komunističnega terorja v času NOB“, neumestno in politično sovražno pisanje ob uboju konzula Zdočca itd. V teh svojih napadih so vrhunec sovražnosti dosegli v 47. številki, ko so v uvodniku na prvi strani in v uredniškem komentarju na drugi strani zelo žaljivo pisali o predsedniku Titu. Katoliški glas je negativno ocenil tudi osnutek zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v Sloveniji ter gotovo zavestno dezinformiral bralce, češ da razprava o osnutku tega zakona ni bila demokratična, saj naj ga oblasti ne bi dale v obravnavo škofom in predstavnikom drugih verskih skupnosti.

Na vprašanje zakaj in od kod tolikšna sprememba v usmerjenosti uredniške politike, je povsem točno težko odgovoriti. Očitno pa je, da so v uredništvu prišli do skorajda popolne veljave ljudje iz belogardističnih krogov, ki se

Hacia un cambio en profundidad

Con motivo de la festividad de la Pascua, el Presidente de la Nación, dirigió un mensaje al país. El tema central que expuso el teniente general Jorge Rafael Videla fue concretado en los siguientes términos, „el país marcha hacia un cambio en profundidad“.

„Nuestro pueblo frente a sus más puras tradiciones, rememora la Pasión, Muerte y Resurrección de Nuestro Señor Jesucristo, con el recogimiento propio de esta suprema circunstancia“, comenzó diciendo el Sr. Presidente. „La Pascua“, continuó, „que nos une en la exaltación de nuestro sentimiento religioso y de nuestra espiritualidad, expresa más que un hecho milagroso. Ella simboliza, con la tremenda convicción del mensaje del Salvador, la renovación redentora lograda a través del sacrificio“.

El Presidente entiende que esta es una oportunidad magnífica para formular algunas consideraciones sobre la realidad argentina por lo que expresa: „Las Fuerzas Armadas asumieron el poder, como ineludible consecuencia de un estado de necesidad nacional. No las movió ninguna vocación de mando político, ni las alentó ningún mesianismo. Fue la crisis moral, económica y social el factor determinante de la decisión del 24 de marzo. Esa decisión fue comprendida en sus verdaderos alcances por el pueblo de la República“.

Esa decisión supone, aclaró el Gral. Videla, un largo camino a recorrer e implica grandes cambios. „Vamos, dijo, hacia un cambio en profundidad. Cambio en lo moral, para que todo sea el fruto del trabajo honesto y la dedicación perseverante. Cambio en lo político, para que el país cuente con un régimen de gobierno auténticamente democrático, alejado por igual de la demagogia y del extremismo. Cambio en lo económico para que crezca la producción y el consumo en términos de desarrollo integral. Cambio en lo social, para que una auténtica justicia asegure la igualdad de oportunidades, y la más equitativa distribución de las riquezas“.

„Tam ni več tako, kakor je bilo“

TURISTIČNI OBISKI JUGOSLAVIJE

V vrstah naše slovenske politične emigracije kakor v vrstah političnih emigracij drugih jugoslovanskih narodov naletimo na ljudi, ki izključno kot turisti ponovno potujejo v komunistično Jugoslavijo. Podzavestno sicer čutijo, da nekaj s takimi njihovimi turističnimi potovanji ni prav, a jih čustvenost premaguje ter jim narekuje poleg drugih tudi cenen izgovor, da „tam sedaj ni več tako, kakor je bilo.“

Ponovno smo o tem problemu politične emigracije pisali v našem tedniku in nikakor ni odveč, če nanj znova opozorimo, zlasti še, ker nam je bil v uredništvu poslan izvod „Ameriškega Srbohrana“ z dne 5. marca t. l., ki obdeluje isti problem srbske politične emigracije.

Nimamo namena lajšati politično vest slovenskim turistom v komunistično Jugoslavijo s tem, da pišemo o podobnih turistih tudi drugih jugoslovanskih političnih emigracij. Nasprotno! Primeri, ki jih „Ameriški Srbohran“ obdeluje, so za srbsko politično emigracijo prav tako negativni, kakor za našo ali za katero koli drugo.

V omenjenem časopisu sta bila o potovanjih v komunistično Jugoslavijo nedavno objavljena dva daljša članka in prav tako bode v oči izgovor srbskih turistov, da „tam ni več tako, kakor je bilo.“ Na takšne izgovore odn. trditve v istem časopisu odgovarja Stevan Piročnac iz Milwaukeeja, da je „tam za rodoljuba s krščanskimi in svobodoljubnimi ideali danes še vedno prav tako, kakor je bilo, toda v našo sramoto tu pri nas dejansko ni več tako, kakor je bilo in kakor bi moralo biti.“

Pisec zatem ugotavlja, kako se mnogi obiskovalci komunistične Jugoslavije po svoji vrnitvi v svobodo politične emigracije „izmikajo slehernemu narodnemu delovanju, kar nekako spremenijo svojo pamet in se končno znajdejo celo na večmesečnih obiskih komunistične Jugoslavije, kjer ni več tako, kakor je nekoč bilo.“

V potrditev, da se v komunistični Jugoslaviji režim v bistvu ni spremenil, temveč le v taktiki in da ne drži, da „tam ni več tako, kakor je bilo“, pisec pošilja uredništvu Odlok občine Bijelo Polje, iz katerega je razvidno, kako današnji jugoslovanski režim ne pušča pri miru niti mrtvih državljanov, če so ti bili po partijskem kriteriju „pripadniki sovražnih formacij.“

zelo trudijo, da bi v času svoje vladavine izbruhali čim več strupene jeze.

Ob tem bi pri nas lahko preklkli, kar naj jo izbruhajo, saj niso prvi in edini, ki to delajo. Vendar pa bi bil tak odgovor preuranjen. Preuranjen zato, ker vsaj uradno ne gre za glasilo sovražnikov Jugoslavije in njene ureditve, marveč za tiskano besedo katoliških Slovencev (Nad. na 2. str.)

Odlok v prevodu dobesedno glasi: *Socialistična Republika Črna gora Skupščina Bijelo Polje* — *Oddelek za gospodarstvo in finance* — *Tek. št. 03/5—44/1* *Bijelo Polje, 28. 1. 1974.*

Oddelek za gospodarstvo in finance Skupščine občine Bijelo Polje kot pristojni organ po predlogu občinskega odbora Zveze borcev NOB, Bijelo Polje št. 345 z dne 26. 12. 1973, na podlagi člena 202. Zakona o splošnem upravnem postopku,

o d l o č a

Tomović Vojin, iz Rasova, mora v roku 10 (deset) dni po stopitvi v veljavo tega odloka odstraniti na svoje stroške ime Tomović Radovan z družinske grobnice na pokopališču v Rasovu.

V kolikor se to ne bo izvršilo v določenem roku po tem odloku, bo odstranitev imena izvršena nasilno na stroške lastnika omenjenega spomenika.

P o j a s n i l o

Po členu 1. Odloka Skupščine občine o spremembah in dopolnitvah Odloka o pokopališčih (Uradni list SRG — občinski predpisi št. 25/74) je prepovedano na področju občine Bijelo Polje postavljati spomenike, grobnice, napisne imena in postavljanje fotografij na družinske grobnice osebam, ki so bile ubite po rednih vojnih edinicah in oblasti NOB-e, ki se nahajajo v emigraciji kot bivši pripadniki sovražnih formacij, ki so umrle med NOB-om kot aktivni sovražniki NOB-e. Osebe, ki so postopke drugače, ne glede na to, kdaj so to storile, morajo v smislu člena 3. omenjenega odloka na svoje stroške odstraniti spomenik, spominsko grobnico, imena in fotografije oseb, na katere se prepoved nanaša. V nasprotnem primeru bo odstranitev izvršena nasilno na stroške lastnika, odstranitev pa se bo izvršila na predlog občinskega odbora Zveze združenja borcev NOB-e.

Občinski odbor Zveze združenja borcev NOB-e Bijelo Polje je z aktom št. 345 z dne 26. 12. 1973 predlagal, naj se odstranijo spomeniki vseh oseb, ki jih obsega člen 1. omenjenega Odloka in postavil tudi konkretni predlog za osebo, omenjeno v tem odloku, ki s tem stopa v veljavo.

Proti temu odloku je možno v roku 15. dni po vročitvi pritožiti se na Republiško tajništvo za gospodarstvo in to preko tega oddelka s 6.— dinarji upravne takse.

Za načelnika inž. Rajko Četković, l. r.

Zgornje vsekakor znova dokazuje, da v Jugoslaviji „ni več tako, kakor je bilo“, pa tudi, da ne drži, da ne bi bilo „več tako, kakor je bilo.“

BOJ ZA SREDOZEMLJE MED VZHODOM IN ZAHODOM

USODA SLOVENIJE SE ODLOČA TUDI V RIMU

Italijanski demokristjani so trenutno taktično uspeli, ko so z javnim pozivom vsem strankam na dialog za skupno reševanje družbeno-gospodarske krize nekako prisilili italijansko KP, da se je morala odločiti za razgovor z njimi ali proti njim. Ko so na dialog z demokristjani pristali socialdemokrati, republikanci in liberalci, italijanskim komunistom ni preostalo drugega, kakor pridružiti se omenjenim trem strankam, če niso hoteli ostati ožigosani kot edina stranka, ki ji ni mar sanacija italijanske družbene in gospodarske depresije.

Če komunisti na dialog ne bi pristali, bi bili demokristjani skoro gotovo prisiljeni oklicati takojšnje splošne volitve, na katerih bi lahko komunisti dobili relativno največ glasov in tako tudi oblast, skupaj s socialisti, v svoje roke. Toda italijanska KP se trenutno otepa oblasti, ker je v razvrzanih razmerah, v kakršnih se Italija nahaja, ne bi mogla izkoristiti sebi v prid. Niti z najostrejšimi gospodarskimi in finančnimi ukrepi, ki so vedno nepriljubljene pri prebivalstvu, položaja v državi ne bi mogla popraviti.

Zato opazovalci ugotavljajo, da je tudi partijski dialog z demokristjani treba smatrati kljub vsemu le za taktično potezo KP, da se zaenkrat reši

pred odgovornostjo, istočasno pa upa, da ji bo morda uspelo doseči z njimi ponujeni „zgodovinski kompromis“, da bi skupaj delili oblast v Rimu. Potem bi KP bila samo še en korak pred totalno oblastjo, zlasti, če bi demokristjani še vedno ostali med seboj tako sprti, kakor so danes.

Italijanska KP se tudi otepa prehitrega vzpona na oblast zaradi jesenskih predsedniških volitev v ZDA. Počakati hoče na rezultat, nakar se z vsemi silami pognati v volilni boj v Italiji.

V tak notranjepolitični razvoj v Italiji seveda posegajo po tajnih kanalih tako iz Washingtona, Londona in drugih zahodnih prestolnic kakor tudi iz Moskve in drugih komunističnih središč. Boj za Italijo je v polnem teku in z njo za Sredozemlje.

V nemajhni meri se sedaj odloča tudi nadaljnja usoda komunistične Jugoslavije in z njo Slovenije, ne glede na to, koliko časa bo še sedel na Dedinju diktator Tito.

Ni razvidno, v koliko se resnosti tudi svojega položaja zavedajo v zahodnoevropskih prestolnicah. Če kje, imajo v Moskvi pripravljen celoten načrt za zavojevanje Sredozemlja, za kar morajo zahodne obveščevalne službe že davno vedeti. Toda poleg vednosti je potrebna tudi volja za odpor.

Sovjetsko-kubanska pogodba

POPOLNA ODVISNOST OD MOSKVE

Moskva se je temeljito ugnedila tik pred vrati ZDA, ko je poleg vseh drugih vojaških dogovorov s Kubo sedaj podpisala še pogodbo o gospodarskem sodelovanju.

Na Kubi je komunistični diktator Castro po svoji vrnitvi iz Moskve, kjer se je udeležil 25. kongresa sovjetske KP, objavil „prvi kubanski petletni gospodarski načrt“, ki se bo zaključil leta 1980. ZSSR se je s pogodbo obvezala zgraditi na Kubi atomsko centralo s 440 megawatt jakosti, kar v Washingtonu spremljajo s posebno zaskrbljenostjo. Ameriška vojna služba bo imela polne roke dela, da bo zasledovala morebitno kubansko izdelovanje atomskih bomb in drugega atomskega orožja.

S pogodbo se je ZSSR tudi obvezala „pomagati Kubi“ pri razvoju njene težke železne industrije, petrolejskih rafinerij, lahke industrije, irigacijskih naprav, geoloških raziskav, zidav stanovanjskih blokov, komunikacij in šolstva. Moskva si je s pogodbo Kubo povsem priklenila nase in jo spremenila v popoln satelit po vzorcu Vzhodne Nemčije.

Opazovalci ugotavljajo, da bo Kuba v manj kot dveh letih zaradi te pogodbe tako odvisna od ZSSR, da je ne bo mogla več odpovedati, če ne bo hotela ali popolnoma propasti ali pa se rešiti v objem Zahoda. Dokler bo seveda v Havana sedel moskovski satrap Castro, se na Kubi v tem pogledu ne bo nič spremenilo.

„Križarska vojna?“

Po izjavah Pavla VI., rimskega vikarja kardinala Polettija in italijanske škofovske konference, da kristjan ne more glasovati za ideološke sisteme, ki nasprotujejo veri, se je v prvi letošnji številki celjske in mariborske revije „Znamenje“ oglasil njen glavni urednik Rafko Vodeb in označil to stališče italijanskih škofov za „križarsko vojno“.

Italijanski škofje so namreč obsodili totalitarne, radikalne in laicistične ideologije, ki izpovedujejo materialistični ali brezbožni pogled na življenje in je zato v nasprotju z izpovedovanjem krščanske vere, kadar kopti k

Mednarodni teden

ANDREJ SAHAROV, sovjetski fizik in Nobelov nagrajenec za mir ter vodilni bорец za človečanske pravice v ZSSR, se je skupaj s svojo soprogo Jeleno v sibirskem mestu Omsk spopadel s sovjetsko policijo, ko mu je ta prepovedala vstop na sodišče, kjer so sodili njegovega znanca, Tataro Mustafa Džemiljova, ker da je „sramotil ZSSR“ in ga obsodili na več let prisilnega dela. Saharov in njegova soproga Jelena sta po poročilih Tassa prisolila klofute sovjetskim policistom, ko ju niso pustili v notranjost sodišča v Omsku. Po incidentu sta se zakonca Saharova vrnila v Moskvo. Opazovalci so prepričani, da incident ne bo ostal brez posledic tako za Saharova kakor za sovjetski režim.

FRANCOSKE levičarske študentske organizacije so stopile v stik s franc. delavskimi sindikati, da bi skupaj nastopali proti vladi, odn. proti sklepu ministrstva za vzgojo, ki namerava učne načrte na univerzah usmeriti v industrijske potrebe države. Levičarskim študentom seveda gre za politiko, ne za to ali oni učni načrt ter se pripravljajo za izgrede, podobne tistim leta 1968, ko so skupaj z delavstvom, po načrtih francoske KP in drugih prevratnih elementov, poskušali vreči De Gaullovo vlado.

EGIPT je zadal Moskvi nov prestižni udarec, ko je Sadat poslal v Peking svojega podpredsednika Mubarka na razgovore z Maocetungom in drugimi kitajskimi komunističnimi veljaki. Peking je z velikim zadovoljstvom poročal o egipčanski odpovedi 15-letne prijateljske pogodbe med Kairom in Moskvo.

tistim gibanjem, ki imajo, dasi na različne načine, temelj v marksizmu.

Resnici na ljubo pa je treba povedati, da povsod tam, kjer je na oblasti marksizem, ni prostora za svobodo veroizpovedi, ako vera že ni izpostavljena naravnost hudemu preganjanju. Urednik „Znamenja“ bi, kot duhovnik le moral dati nekaj na to, da Evropa danes ni muslimanska tudi po zaslugi križarskih vojn, dasi mogoče niso bile tako idealistične, kot bi jih on rad videl.

Takšno idealno stanje, kot bi nekateri radi, je lahko le domišljija, ki je docela ni mogoče uresničiti. Pristranosti je zato dolžiti Cerkev starih in novih križarskih vojn, a obenem spregledati v celoti vse preganjanje vere v državah pod marksistično vladavino.

Sicer pa je splošno znano, da prejema revija „Znamenje“ denarno podporo ljubljanske vlade, ki jo ideološko veže. Vprašanje je samo, če se potem še sme nazivati „krščanska“.

—ul

Veruj, da je velik greh bolj ceniti življenje kakor poštenje in zaradi življenja izgubiti pravdo življenja, to se pravi, tisto, kar daje življenju vrednost in smisel.

Aleš Ušeničnik

Goriška in Primorska

PETER ŠORLI — zlatomašnik

V četrtek 25. marca je poteklo petdeset let, kar je goriški nadškof dr. Sedaj posvetil za duhovnika g. Petra Šorlija, ki je doma s Tolminskega, ki pa več kot trideset let opravlja dušnopastirsko službo kot kaplan pri Sv. Ivanu v Trstu. Že dejstvo samo — petdeset let dela v vinogradu Gospodovem — zasluži pozornost širše javnosti. G. Šorli pa je delal veliko tudi preko svoje duhovniške dolžnosti ter je osebno skušil hudo trpljenje, kakršnega je bil v času fašističnega in nacističnega nasilja deležen ves slovenski narod na Primorskem.

Rodil se je 18. januarja 1902 na Grahovem v Baški dolini, v deželi Pregljevih plebanusov. Bogoslovje je študiral v centralnem semenišču v Gorici. Novo mašo je pel 4. aprila 1926 na Grahovem. Takoj nato je bil imenovan za kaplana v Tolminu. Naslednje leto (1927) so ga poslali kot župnega upravitelja na Bukovo, kjer je ostal do 1933. Nato je postal župnik v Podmelcu. Tu je pastiroval polnih deset let. V tem času je moral prenašati vse drobne in grobe šikane fašistične policije, ki je nadzorovala slovenske duhovnike zaradi slovenskega verouka in pridrig. Kljub temu je Šorli trdno vztrajal na poti Gospodovega nauka: Pojdite in učite vse narode! Vse, tudi slovenskega!

Ko se je začela druga svetovna vojna, je zopet bil v nevarnosti. V juniju 1943, torej še pred zlomom Italije, je bil zaupno opozorjen, da mu preti resna nevarnost za življenje. Spričo tega se je odločil za umik iz Podmelca. Šel je za nekaj mesecev na Južno Tirolsko, a 10. septembra 1943, torej brž po zlomu Italije je prišel v Trst. Kmalu je postal kaplan pri Sv. Ivanu, kjer deluje še danes.

A mirnega življenja še ni imel. Dne 2. oktobra 1944 so Nemci zaprli kakih štirideset zavednih Slovencev, med njimi tudi njega. Nekateri izmed teh so izginili v Rižarni, npr. časninar Jože (Jojo) Golec, ki je takrat živel in delal v Trstu. Petra Šorlija in mnogo drugih so 13. novembra 1944 odpeljali v Dachau. Vozila so jih v zaprtih živinskih vagonih. Vožnja je trajala tri dni. Bili so tako natlačeni, da vse tri dni noben ni mogel sedeti. Čez pet mesecev počasnega umiranja so jih osvobodili Amerikanci (29. aprila 1945). Šorli je shujšal na 47 kilogramov. En mesec je ostal v ameriški oskrbi, 27. maja pa se je čez Brenner vrnil v Italijo in dober mesec pozneje (10. julija) se je na kamionu pripeljal v Trst ter takoj nastopil svoje mesto pri Sv. Ivanu.

Trpljenje v taborišču smrti mu ni vzelo veselja in moči za delo. Skupaj s Hrvti je pomagal ustanoviti Udruženje slovenskih in hrvatskih krščanskih socialcev. Kmalu pa je zasnoval znano Slovensko krščansko zvezo, ki je postala važen činitelj v našem takratnem javnem življenju. Kolikokrat je uspešno posredovala pri Angloamerikancih v javnih in osebnih zadevah.

Šorli je tiho in vztrajno delal tudi v dušnem pastirstvu. Vsa leta je vodil Marijino družbo. V poznejša leta spada zgradba Marijinega doma, ki je bila končana 24. novembra 1968. To je trajen spomenik, ki je zrasel po zamisli g. Šorlija in s prispevki vernikov.

izrekli že ob prevodu Krsta pri Savici tako slovenisti kakor italijanski bravci. In to se vidi na prvi pogled, za kar naj dam par zgledov. Začetek Krsta: Valjahn, figliol di Kajtmar, cruenta guerra conduce per la fe cristiana. Di Aurelio e Droh la resistenza è spenta e con le lor, piú d' una vita humana fini. In Carinzia il sangue corse e tanto da empirne un lago...

Ali začetek Sonetnega venca: Poet tvoj nov Slovincem venec vije: Per gli Sloveni un nuovo serto intesso Ricordo dei tuoi pregi e dei mio duolo; I n me tallir, del cuor fiorir dal suolo M esti, brinosi fior che in canto espresso. Omenjam naj, da je ohranjen tudi akrostih v Magistrale „Primičevi Juliji“!

V Krstu in Sonetih se je prevajalec precej dosledno držal oblike sonetov ter se prevod resnično bere kot izvorna italijanska renesančna poezija. V baladah in romancah pa je bil vse bolj svoboden, posluževal se je asonanc in aliteracij ter dal več poudarka na vsebino in melodijo, kot na rime. Podal je tako Prešerna resnično — pesnika, kar je bilo namen izdaje. In v tem je uspel v celoti. Danes samo naznanjamo ta prevod, ki je pravkar izšel. O pravi oceni pa so potrebne posebne študije, ki bodo gotovo sledile.

S temi prevodi se odpira Prešernu pot tudi v drugi romanski svet, morebiti celo v — kasteljanskega. Saj je prevajalec sam celo član španskega reda.

V epilogu se prevajalec zahvaljuje vsem, ki so pospešili to izdajo. Prav tako smo jim hvaležni tudi mi.

(Bo še)

Tine Debeljak:

(15)

Nekaj novejših knjig in publikacij

CELOTNI PREŠEREN V ITALIJANSKEM PREVODU

Ko sem se v l. 1946/7 sestajal v Rimu s p. Frančiškom Husu-jem, iz reda španskih Claretistov, si nisem mislil, da bo on tisti, ki bi prepsnil nekoč celotnega Prešerna v italijansko. Pa se je to zgodilo in pred par dnevi sem prejel s posvetilom lepo izdano knjigo: *France Prešeren: Poesie, Traduzione: Francesco Husu* (1976, str. 240). Lepo izdana knjiga, ki jo je opremila Edita Kobe ima prilogo: celostranska večbarvna portreta pesnika Prešerna in Primičeve Julije ter faksimile prve izdaje Poeziji iz l. 1847. Na naslovnici strani je natisnjeno „Editoriale Stampa Triestina — Založništvo tržaškega tiska“, in je knjiga tiskana v Ljubljani, še vidnejši je znak založbe „R. T. DR. DR. RUDOLF TROFENIK VERLAG MÜNCHEN“. Iz prevajalčeve zahvale koncem knjige izveva, da je knjiga mogla iziti „po dobroti in Mecenatsstvu dr. Trofenika, ki jo je vključil v svojo založbo kot prvi zvezek zbirke Litteratura Slovenica I, in to na posredovanje univ. prof. dr. Slodnjaka“, ki je prevodu tudi napisal uvodne besede. Tako moremo to knjigo smatrati za uspeh Trofenikove nemške založbe, ki si je pridobila že toliko zaslug za razširjanje slovenskega kulturnega zaklada v svetu s faksimilnimi izdajami slovenskih klasikov ter z znanstvenimi razpravami in zborniki iz slovenske kulturne zgodovine (v nemščini). O tem bom še govoril, danes samo podčrtavam, da je s

tem prevodom Prešerna njegova založba segla tudi na polje romanskega področja.

P. F. Husu spominja v sklepni besedi, da mu je bilo študiranje in prevajanje Prešerna „hobby“, kot pesnika, ki je „uvrščen med take slovanske pesnike kot so Puškin, Mickiewicz, Mácha, Njogoš in Mažuranič.“ Da ga je prevzel v celoti, ga je spodbudil uspeh prepsnitve „*Krsta pri Savici*“, — *Il battesimo presso la Savita*, ki je izšla pri Mladinski knjigi v Ljubljani l. 1973 v lepi dvojezični izdaji z uvodom prof. Slodnjaka. V kratkem času je prevrel nato vsega Prešerna, ki je zdaj izšel v nekakšni „kolaboraciji“ Münchena, Ljubljane, Trsta in Rima. Namenjen je zgolj italijanskemu kulturnemu krogu.

Za uvod v zbirko je napisal prof. dr. A. Slodnjak deset strani o Prešernu in njegovi liriki. Ne podaja Prešernovega življenjepisa, ki ga v knjigi sploh ni — bravec šele iz opombe v Kazalu ob Prešernovem portretu zve za leto rojstva in smrti —, temveč je to esej o njegovi poeziji ter o duhovnih stikih slovenskih romantikov z italijansko kulturo. Ti so izpričani predvsem po Zoisu, ob Smoletu, predvsem pa Čopu. Vpliv tega zadnjega je Prešerna vključil v romansko poezijo renesanse in romantike, od koder je zrastle njegova edinstvena lirika. Je to lep esej o duhovni podobi Prešernove pesniške rasti. —

Ukrajinsko-slovenska fakulteta

(VPIS NA UKRAJINSKO UNIVERZO IMENA PAPEŽA KLEMENTA V RIMU) podružnica humanistične fakultete v Buenos Airesu s slovenskim oddelkom:

je še ves mesec april. Pogoji: izpolnjena srednja šola (z vključitvijo učiteljišča), kjer koli; starost neomejena.

Predmeti: starocerkvena slovanščina, filozofija, pedagogika, slovenska zgodovina, slovenska književnost, razvoj ekonomsko-socialne misli s posebnim oziranjem na papeške socialne okrožnice, primerjalna zgodovina slovanskih književnosti, o ekumenskem cerkvenem zboru.

Vpisovanje v Slovenski hiši. Čas predavanja — po dogovoru.

V nedeljo, 25. t. m. ob 13h popoldan je inavguralno predavanje na Humanistični fakulteti ukrajinske univerze v Buenos Airesu na Romón Falconu št. 3970 (dve kvadri od Slovenske hiše). Predava prof. Miguel Wasyluk o *Ekonomski kolonizaciji v Ukrajini*. Vsi prijatelji univerze, profesorji in slušatelji iskreno vabljeni.

Prof. dr. Tine Debeljak

AMINTORE FANFANI, 68 letni vodja desnega krila italijanskih demokristjanov, je bil znova izvoljen za šefa stranke. Opazovalci ugotavljajo, da so se tako demokristjani odločili za frontalni spopad s komunisti in socialisti na prihodnjih volitvah, ki so predvidene, če bo razvoj normalen, za prihodnjo pomlad.

„JASEN“ POLOŽAJ...

(Nad. s 1. str.)

vencev na Goriškem. To pa je zelo pomembna razlika.

Gotovo je, da bi bilo najbolje, če bi ukrepali ti in gospodim iz udeležnosti povedali, kaj jim gre. Toda zaradi nepovezanosti in tudi slabe obveščeneosti (kako naj bi na primer preverili, če je bila razprava o osnutku zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v naši republiki res demokratična in v kolikšni širini je šla) je pričakovanje takega koraka nerealno.

So pa seveda še druge poti. Ena izmed njih teče po državnem, diplomatskem kanalu, saj Italiji ne more in ne sme biti vseeno, če skupina njenih državljanov organizirano deluje proti Jugoslaviji. Tako mnenje so izrazili tudi nekateri visoki cerkveni dostojanstveniki iz Trsta in Gorice in, kajpada, mnogi Slovenci, ki vsi menijo, da je pisanje Katoliškega glasa v nasprotju z nalogami cerkve in verskega tiska, češ da ni katoliško ampak političantsko.

Po svoje pa bi bila v razkrinkavanju prave podobe in namere Katoliškega glasu zelo dobrodošla tudi pomoč naše cerkve, oziroma Družine, tako kot je izzvenelo na ponedeljkovi seji koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri RK SZDL Slovenije. To bi bil potem dvojni šah, proti kateremu ni nobene obrambe, samo umik, saj bi taka akcija porodila še nove in povezala nepovezane.“

Ne bomo se dotikali posameznih odstavkov tega pisanja, saj je enostaven skupek laži in nesmiselnih groženj diplomatskih postopkov. Italija je zaenkrat še svobodna država in trenutno v Rimu še ne sede komunisti na vladi. Gre pa tukaj za drugo zadevo: za poizkus izkoriščanja „Družine“ v partijske interese. Je to kaj enostavno posilstvo svobode tiska. Če si gospodje (oz. „tovariši“) pri koordinacijskem odboru za urejanje odnosov med samoupravno socialistično družbo in verskimi skupnostmi, tako razlagajo poseganje verskega tiska na „takoimenovana mejna področja“ (morda so hoteli reči zamejska področja), potem se verskemu tisku v Sloveniji, in slovenski Cerkvi sploh, bližajo hudi časi.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Na ljubljanski Kresiji so sredi marca prenehali izdajati potne liste, ker je zmanjkalo knjižic. Tako je marsikdo, ki nima potnega lista ali pa katerega veljavnost je pretekla, za nekaj tednov moral odložiti potovanje v tujino, pa naj je imel še tako nujen razlog. Humoristi pravijo, da so s tem „iznašli najbolj učinkovito sredstvo za izboljšanje devizne bilance“. Učinkovito pa bo, če bodo „uvedli isti način“ pristojni organi še v drugih delih države...

LJUBLJANA — Koncem marca je Skupščina republiške skupnosti za ceste sprejela sklep o izdaji obveznic za novogradnje, rekonstrukcije in modernizacije magistrálnih in regionalnih cest v SR Sloveniji. Z javnim posojilom naj bi zbrali 900 milijonov dinarjev, od tega pa že letos okoli 200 milijonov.

Obveznice bodo lahko vpisovale pravne in fizične osebe med 1. majem in 31. oktobrom letos. Občani in delovni ljudje se bodo lahko odločili, da vsoto, za katero se bodo obvezali, poravnajo v enem ali največ 24 obrokih po zaključnih računih za leto 1976 in 1977. Obresti bodo deset odstotne.

LJUTOMER — Po velikih snežnih metežih sredi marca po vsej Sloveniji je v Ljutomeru 28. marca „pristala“ na mogočem gnezdu prva štorčka, ki je zbudila pozornost domačinov, kajti redko se zgodi, da prilete štorčke iz afriških prezimovališč pred koncem marca. Običajno prileti najprej „štrk“ — ime za samca — in kakih deset dni za njim še družica, ki tako najde že pripravljeno gnezdo. Po starih kmečkih opazovanjih se štorčke redko zmotijo glede vremena, zato se v Pomurju že ne boje več zmraziti.

LJUBLJANA — Starostno pokojniko kmetov bodo povišali na 410 dinarjev mesečno. Veljavnost je retroaktivna s 1. januarjem. Razliko bodo kmetom izplačali z majsko pokojnino. Dosedanje kmečke pokojnine znašajo 300.— din.

LJUBLJANA — Skupnost jugoslovanskih železnic se je razgovarjala z železniškimi upravami Avstrije, Nemčije in Grčije za prevoz zdomcev od 9. do 19. aprila, ko bodo ti prihajali na „kratek oddih“ v domovino. V poročilu v „Delu“ se seveda skrbno ogibljejo, da se ne bi izdali, da prihajajo zdomci domov za velikonočne praznike... Pri tem smo se spomnili, da so lani na Češko-Slovaškem spet uvedli praznik božiča, ki so ga prebivalci te republike izredno slovesno praznovali. V „mili“ titovski komunistični državi pa se skrbno izogibljejo nevarnih, celo prevratnih besed — božič, velika noč...

IDRIJA — 600 telefonskih naročnikov v Idriji ne bo več godrnjalo nad slabimi zvezami z regionalnim centrom v Novi Gorici. PTT v Novi Gorici je 24. marca izročilo svojemu namenu samonosilni kabel, ki je zamenjal zračne telefonske žice, ki so zelo občutljive za vremenske pogoje. Novi kabel, ki

poteka po istih potih, kot so prej žice, omogoča 36 istočasnih telefonskih pogovorov med Idrijo in Novo Gorico. Doslej pa je hkrati teklo le 24 pogovorov.

LJUBLJANA — V ljubljanskem „Delu“ Bogdan Novak pojasnjuje, kakšna je tiskovna „svoboda“ in sicer celo za uradne časopise, drugih itak ni za pet prstov na roki v vsej Jugoslaviji. Novak piše, da bi „embargo za javnost“ bil upravičen, kadar bi šlo za poslovne in državne skrivnosti in kadar bi časninar z objavo take „prepovedane“ novice povzročil škodo. „Toda,“ piše Novak 20. marca, „v praksi novinarji (slovensko časnikarji, op. ur.) vse pogosteje doživljamo, da se embargo zlorablja; vse večkrat sedimo na sejah v kolektivih, vzemo stvari, ki bi jih javnost morala zvedeti, pa nato slišimo opomin predstavnikom tiska: „to seveda ni bilo za objavo“. Za tem opominom se skrivajo malverzacije, spori, medsebojni slabi odnosi, izgube, nesposobnost in še marsikaj. Najbolj zanimivo je, kadar hočemo časnikarji govoriti s kakim delavcem. Treba je dobiti direktorjevo dovoljenje; toda dovoljenje pride šele čez kak teden. Med tem poiščemo nekoga v kolektivu, ga na novo oblečejo (največkrat kakšnega delovodjo ali partijskega sekretarja) in potem nam odgovarja kot navita ura, a s splošnimi frazami“.

LJUBLJANA — Ljubljanski trg je bil 25. marca dokaj slabo založen in tudi cene niso bile ugodne. Tako je bilo treba odšteti za motovilec, radič ali za regrat kar 80 dinarjev za kg, jabolka so stala od 5 do 15 dinarjev, hruške po 16, limone in pomaranče pa le po 10 dinarjev.

Umrli so od 29. do 31. marca 1976:

LJUBLJANA: Frančiška Zalar r. Pirman; Marija Zor r. Urbančič (81); Angela Zupančič; Marija Rustja; Milka Bohinjec r. Florjančič; Angela Kozuh r. Pirc (80); Zora Peternel r. Kverh; Alojz Bunderla (79), kolarski m. v p.; Branko Potočnik, sodnik v p.; Ivan Kušterle, klepar; Ana Muraus r. Pistotnik (80); prof. Stanislav Bras, dipl. psiholog; Franc Gregorc (61); Marija Hetzl r. Lehman, uč. v p.; Anton Čelešnik (78), žel. v p., borec za sev. mejo.

RAZNI KRAJI — Urška Erlah, dipl. babica v p., Bohinjska Bistrica; Jože Kveder (35), šofer, Radomlje; Emil Koprivnikar, Litijski; Marija Živec r. Tavčar (84), Skopo na Krasu; Justina Vizintin, Velenje; Alojzija Mojskrič, delavka, Sostersko; Sonja Tadeu, Koper; inž. Stanislav Mazi, Postojna; Jože Klepec, Kranj; Jože Mazaj, bivši upr. šole Šmarje - Sap; Marija Muha r. Petelin, Nova Gorica; Ana Mačefat r. Jenko, up., Kranj; Frančiška Bertonec r. Kušar; Gorenja vas - Retec; Jožica Ristič, up., Tržič; Anton Dolenc, up., Kokrica; Frančiška Leskovec, Strazišče; Mirko Mašera (77), Kobarij; Slavija Kutin r. Paternost (87), Postojna; Tatjana Fijavž r. Bertonec, Kranj; Polde Mraz, šef avtopodjetja, Celje; Pavla Mrva, Zagorje ob Savi; Francka Leskovec, čistilka, Kranj; Franci Papež, invalid, Lukovec pri Selnici; Jože Juh, predstavnik „Vjesnika“ za Slovenijo, Ig; Julka Povše r. Komljanec, Tržišče.

SLOVENCI V ARGENTINI

SAN MARTIN

Roditeljski sestanek

V nedeljo, 11. aprila se je vršil v dvorani Slovenskega doma v San Martinu prvi letošnji roditeljski sestanek, ki ga je vodil Andrej Makek. Prvi del sestanka je bil občni zbor šolskega sveta, v drugem delu pa so se obravnavala konkretna vprašanja slovenske šole škola dr. Gregorija Rožmana v San Martinu. Poročilo o lanskem delu šolskega sveta so podali predsednik Makek, tajnik Janez Petkovšek in blagajničarka gospa Lidija Žagarjeva. Sledile so volitve in so bili za letošnje šolsko leto izbrani v šolski odbor: za predsednika Janez Petkovšek, za podpredsednika Marjan Boltežar, za tajnika Peter Klobovs, za blagajničarko ga. Lidija Žagarjeva, za gospodinjico ga. Irena Petkovškova in za odbornika Alojzij Tašner. — Nato je voditeljica šole gđ. Katica Kovač podala načrt za delo v novem šolskem letu.

SAN JUSTO

Sklep počitniških dni in roditeljski sestanek šole „Franceta Balantiča“

V nedeljo, 21. marca, je bil v Našem domu v San Justu sklep počitniških dni. Bogata razstava ročnih del, slik ter nastopi so pokazali, da so „počitniške srede“ v januarju in februarju dale lepe uspehe. Seveda ni manjkalo tudi vzgojnega dela, branja, petja in igranja. Počitniških dni se je redno udeleževalo okrog 50 otrok. Pri delu so poleg dušnega pastirja sodelovale gospe: Lojzka Jerob, Jelka Malovrh, Helena Oblak, Cilka Urbančič in Anica Zakrajšek.

Po ogledu razstave pa je bil roditeljski sestanek šole. Gđ. Angele Klanšek je s starši izmenjala misli, ki naj pomagajo, da bo šola čim uspešneje delovala. V novi šolski odbor, ki bo v imenu staršev pomagal učiteljsstvu, so bili izvoljeni: Gospe — Lojzka Jerob, Marija Kržišnik, Barbka Modic (podpredsednica), Helena Oblak in ga. Mira Bergant, Jože Lovšin (tajnik), Pavel Malovrh (predsednik), Tone Krajnik (blagajnik) in Ivan Zupanc (gospodar).

RAMOS MEJIA

Iz življenja v Slomškovem domu

Slomškova šola je s pričetkom pouka prinesla v dom več življenja in razgibanosti. Prav tako pevski zbori — Cerkevni zbor Ramos Mejia, SPZ GALLUS in Slovenska mladinska godba. Z delom je prišel tudi obnovljeni Gallusov mladinski pevski zbor z izredno lepim številom mladih pevčkov. Vodi ga gđ. Mirjam Klemenc. Tudi mladinske organizacije so prišle živahno delovati. Višek pa doseže naša srenja pri svojem nedeljskem snidenju — pri slovenski službi božji. Začasen prostor — družabni salon — postaja že premajhen za čedalje večje število rojakov, ki spoznavajo veliko vrednost slovenske maše v svojem okraju.

V soboto, 4. aprila smo doživeli po (Nad. na 4. str.)

TISK IN INFLACIJA

Zaradi inflacije v Argentini so eni najbolj prizadetih v Argentini založniki knjig in časopisov. V zadnjih 18 mesecih se je podražil časopisni papir za 900 odstotkov, ovojni papir za 1300 odstotkov in tisk za 850 odstotkov. Z ozirom na naklado posameznih knjig so se argentinske knjige podražile od 700 do 1300 odstotkov. V zadnjem letu je nato prodaja argentinskih knjig padla za 20 do 40 odstotkov.

brez tega „izstopnega“ pečata ti ne bodo dovolili (ti ne bodo dali „vhodnega oz. vstopnega“ žiga) priti v sosednjo državo. Tako ti pečati in žigi postanejo izredno važna stvar v tem delu Novega sveta. Med ZDA in Kanado ne žigosajo potnega lista (ki ga niti ne zahtevajo navadno) in v Evropi so to prakso že zdavnaj opustili, čim so se zadeve po drugi svetovni vojni uredile. A tu je žigosanje v potnih listih postalo pravo malikovanje, vse bolj kot kje v Vzhodni Evropi. (Jugoslavija je primer države, ki v tej zadevi ni strogo enočrtna: dočim navadno dajo pečat v potni list potniku ki potuje z letalom, tega navadno ne storijo s potniki, ki prečkajo mejo z avtomobili na cestah iz Avstrije ali Italije v Slovenijo, a to storijo s potniki cestnega prometa med Grčijo in Makedonijo na primer.) Nikakor pa se nikjer drugje na svetu državne oblasti ne zanimajo, ako si dobil predpisani „izhodni“ pečat iz sosedne države ali ne.

Omenjenim trem potnikom se je posrečilo prekoračiti dvoje mej in se prepeljati skozi celi Ekvador brez teh „vhodnih“ in „izhodnih“ pečatov v potnih listih. In ti trije potniki niso bili edini, kot sem to mogel opaziti v Peruju, kjer sem po avtobusih srečal veliko mladeničev in mladenk na poti v Argentino, in kateri, kot je izgledalo, niso imeli ravno velikih težav s perujskimi oblastmi.

Pasijon v Slovenski vasi

Ob razidu gledalcev po končani prireditvi je nekdo izmed udeležencev pravilno označil predstavo kot duhovno obnovo in pripravo na velikonočne praznike. Da, gledališče ima na človeka prav posebno močan vpliv. Od vsega začetka je bilo gledališče namenjeno za izobrazbo človeka, da ga versko in moralno dviga. Iz grških časov vemo, da so njihovi voditelji polagali veliko važnost na gledališče, ki jim je bilo šola in tempelj, kjer so prejemali pobudo za svojo duhovno izobrazbo in notranjo rast.

To misel je na prireditvi poudaril tudi napovedovalec, ko je v uvodnih besedah na občinstvo izjavil, da skušajo nocojšnji mladi igralci v sebi doživeti zgodovinske dogodke Veliškega tedna v Jeruzalemu in istočasno prosil, naj tudi gledalci z njimi na odru v sebi obnove Pasijon, ko jim bodo na živ način, s pomočjo govorne besede in živih slik pokazali Gospodovo trpljenje.

Ni bila lahka naloga, ki si jo je pred tremi meseci odločila za uprizoritev duhovne igre Pasijona, katero je Niko Kuret pripravil za oder v 18. slikah.

Režiser Ciril Jan se je z vso samozavestjo vrgel na delo, navdušil in pridobil mladino ter ji razdelil vloge. Skoraj večer za večerom se je mladina zbirala v društvenem domu k vajam. Po resnih pripravah je režiser v soboto, 9. in v nedeljo, 10. aprila, postavil igro, pri kateri je sodelovalo okrog 45 oseb, na oder ter jo je v veliko presenečenje vsch spjel s pretresljivim uspehom.

Predstava, v celoti gledano, je bila uspeh za režiserja in igralce, ki so bili, z izjemo nekaterih starejših, sami mladi fantje in dekleta, od katerih so mnogi prvič nastopili na odru. Zares lahko rečemo, da so vložili vse svoje moči v igro in kljub velikim starostnim razlikam z zgodovinskimi osebami iz evangelijskih poročil, so se skušali zvesti v težke vloge nastopajočih oseb.

Ves potek prikazovanja posameznih slik se niti enkrat ni ustavil. Igra je potekala gladko in brezhibno. Igralci so obvladali besedilo in izgovarjale je bila dobra, čeprav včasih neslišna. Zaradi prostornosti naše farne dvorane, kjer je bila predstava, bi morali nekateri bolj glasno in razločno govoriti, čeprav je občinstvo v vsej tišini in v popolnem miru sledilo izvajanju na odru.

Množični nastopi kot je bil v prvi sliki nastop otrok in kasnejši nastopi množic v naslednjih slikah kot npr.: Jezusov slovesen vohod v Jeruzalem, Jezus pred Poncijem Pilatom, Jezus oprtan s križem po jeruzalemskih ulicah na poti na goro Golgota, vsi ti nastopi, pri katerih so sodelovale velike množice, so bili spretno in mogočno izpeljani.

Druge bolj težke, kočljive in pretresljive slike, ki lahko postanejo neokusne, če niso pravilno zajete, kot npr.: zadnja večerja, Kristusov smrtni boj in osamljenost na vrtu Getsemani, Jezusovo bičanje in sramotenje po rimski soldateski, Jezusovo umiranje na križu, so bile zaigrane z vso resnostjo in dostojanstvom, brez vsakega pretiravanja.

Iz vsega podajanja smo čutili, da mladi igralci, ki so bili sami dijaki, niso poznali le zgodovinskih dejstev svetega pisma, temveč so se tudi potrudili dojeti veličino Jezusove ljubezni, „katero je skazoval svojim do konca“, in skrivnost njegove odrešilne smrti na križu.

Oprema odra in posamezne scene, katere si je zamislil mladi Marijan Adamič, je bila enostavna in preprosta.

Oblačila so bila v enih primerih zgodovinskem času prikladna, v prizoru smrti in hudobnega duha pa zelo izrazna in nazorna.

Med posameznimi slikami, ki so se s spretnimi svetlobnimi efekti (Stane Jemec) brez vmesnega odmora naglo

zamenjavale, je zapel cerkveni zbor ob spremljavi harmonija pod vodstvom g. Ivana Meleta k vsaki sliki primerne priljubljene pesmi.

Če pa preidemo k posameznim igralcem, bi dal k uspehi prireditvi nekaj blagohotnih konstruktivnih pripomb. Kristusovo osebo, ki je centralna figura vsega dogajanja, je igral mladi in neizkušeni igralec (Miha Bokalič), ki je imel za to osebo primerno zunanost. Mnogo si je prizadeval, da je vlogo lepo podal, a vendar bi si ga v nekaterih primerih želeli bolj prepričevalnega in odločnega.

Marijo, Jezusovo mater, (Mimi Bokalič), je odigrala že bolj večša igralka, ki ima dobre igralske sposobnosti in glasovne zmoglosti. Težko vlogo, zlasti sceno pod križem in kasneje z Jezusom v naročju, je občuteno igrala.

Prepričala bi nas Marija, vzravnana pod križem, sredi nahuškane množice (katere je imel režiser dovolj na razpolago). Srta od trpljenja, ko njen Sin umira na križu, a vendar ima sebe v oblasti. Njen glas bi nas moral navditi z upanjem na skorajšnje vstajenje. Za veliko neverno množico je bil tu konec, toda za Marijo je bila Jezusova smrt začetek Zmagoslavja. In tako zaigrano bi se zaključila scena boju ujemala z mogočno Haendelovo Alelujo, s katero se je končala vsa predstava.

Ostale nastopajoče osebe, da omenim samo nekatere, kot n. pr. Pilat (Tone Novljan), Veliki duhovnik Kajfa (Jože Črnak), Herod (Blaž Miklič), Judež Iskarjot (Franci Sušnik) so svoje vloge primerno odigrale.

Z malenkostno zamenjavo vlog nekaterih igravcev in z morebitnim povetom z drugimi gledališčniki, bi bil uspeh dokaj popolnejši.

Opazili smo pa med številnimi nastopajočimi več obetajočih talentov, katerim bi priporočal obisk gledališkega tečaja v Slovenski hiši, da si tam pridobijo govorno tehniko.

Dobro so obvladali dolga besedila tudi vsi trije angeli (Zorka Gris, Marta Rozina in Marta Smale), ki so pričali in razmišljali ob dogodkih na odru ter pozvali poslušavce k pokori.

Motilo pa je dejstvo, da so nekateri vidni igralci nastopili v dveh različnih vlogah, kar lahko nepoučene gledalce zavede v napačno tolmačenje svetopisemskih dogodkov.

Ponesrečeno je bilo besedilo v začetku igre k prvi sliki. Tam so uporabili tekst, ki nikakor ni bil v skladu in ne na višini resnih in za človeštvo usodnih trenutkov. Zgleda, kot da bi bil omenjeni uvod kasneje dodan, ker se je tudi jezikovno precej ločil od ostalega glavnega besedila.

Na vsak način je treba režiserju Cirilu Janu, mladim igralcem, seveda vsaj g. Ivanu Meletu ter njegovemu pevskemu zboru iskreno čestitati, da so v razmeroma kratkem času postavili zelo drzno igro na oder.

Predstavo si je ogledalo okrog 350 oseb, med katerimi je bila zastopana številna mladina iz posameznih krajev Veliškega Buenos Airesa. Lepa skupina je prišla iz Carapachaya, ki je s svojim obiskom hotela dati priznanje svojim mladim vrstnikom.

Drugotni namen te prireditve, ravno tako hvalevreden kot prvi, ki smo ga omenili v uvodu, je bila misel naše vadke mladine na svoje prijatelje na Madagaskarju, katerim je namenila dobiček predstave.

Skratka: zamisel pokazati misterij Gospodovega trpljenja je bila na mestu in dosežen je bil dvojni namen prireditve, za kar gre hvala mladini.

I. G.

PORAVNAJTE ZAOSTALO NAROČNINO!

Dr. Stanislav Adolf Mikolič:

Ekvador ali pravljica o dveh mestih

V zgodnji jutranji uri sem prečkal majhni in še od špancev zgrajeni most Rumičaka (Rumichaca) nad reko Karča (Caracha), ki je že pred špansko zasedbo Amerike bila severna meja Indijanskega Kitenškega kraljestva (El Reino de Quito) in sedaj loči republiko Ekvador od Kolumbijske republike. Trenutno se ni mogoče peljati s taksijem preko meje zaradi spora med obmejnimi taksisti: kolumbijski šoferji zahtevajo povišanje voznih tarif, a ekvatorijanski šoferji nočejo o tem nič slišati. In vse dokler se šoferji obeh strani meje ne zedinijo in uvedejo isto ceno, bo meja lepo zaprta za vse taksije, in potniku, ki hoče iti preko nje, dodana ena sitnost več.

Do meje sem se pripeljal v taksiju, ki sem ga najel v tri km oddaljenem obmejnem kraju Ipiales skupno s štirimi drugimi potniki, ki smo se tisto jutro znašli v istem položaju. Bili smo res pisana družba: Kolumbijec, dva Argentince, en Japonec in en Slovenec. A samo Japoncu in meni so dovolili prehod preko meje: ostali trije so bili zavrnjeni, češ, da njihov papirji niso bili v redu. Tudi so ravnali z njimi zelo grobo in kar neprijazno, medtem ko niso Japoncu in meni delali prav nobenih težav in sva se o'a hitro znašla

v ekvatorjanskem taksiju, ki naju je takoj pripeljal v 5 km oddaljeni kraj Tulun, odkoder sva z avtobusom še isti dan dospela preko mesta Ibarra v glavno mesto Quito (izg. Kito), kjer sva se razšla in nikoli več videla.

Na moje veliko začudenje sem zopet videl ostale tri potnike, pozneje v Peruju. Vsi trije so bili na poti v Argentino in ker so ekvatorjanske oblasti sumile, da se mislijo pridružiti kakšni ekstremistični skupini, ki deluje na severu Argentine, jim niso dovolile prestopa meje. Ni se mi zdelo vredno vprašati, kako so potem mogli v Peru, ker meje niso zastražene in je izredno lahko priti ilegalno preko meje. Ni nobene težave prečkati meje, ponoči ali podnevi. Niti na uradnih prehodih ni meja navadno zastražena. Je enostavno odprta podnevi in zaprta ponoči (in v Srednji Ameriki zaprta tudi ob nedeljah in praznikih ter dostikrat tudi ob sobotah). Ko je meja zaprta, je brez uradnikov (in kot že rečeno, dostikrat brez stražnikov) in vsakdo more iti preko nje. Edina težava je v tem, da v tem primeru ne moreš dobiti v potni list vžgani žig in brez tega „vstopnega“ žiga te potem ne bodo pustili zapustiti države. In ko legalno zapustiš državo, ti bodo dali v potni list „izstopni“ žig ali pečat in

Včasih niti dve uri nista dovolj; veliko zavisí od dobre ali slabe volje uradnikov na meji. Najprej je treba dobiti obrazce, ki jih je treba točno izpolniti. A te obrazce ima samo pristojni uradnik, ki ga trenutno ni moči najti. Treba je čakati in potem je zopet treba čakati na drugega uradnika, ki — samo on — more potrditi obrazec in od njega potrjen obrazec mora potem priti pod roke zopet drugemu funkcionarju, ki bo pregledal potni list in zopet drugemu, še višje stoječemu, ki bo žigosal potni list, in potem poveljniku, ki ga bo podpisal in to je samo prvi del. Potem bo na vrsti prtljaga in nje pregled, do katerega navadno ne pride, če je potnik razumel pomen stegnjene roke in se mu je povrnil v spomin pregovor, ki pravi, da namazana kolesa ne škripljejo. Potem včasih pride še zadeva z valutami in novi obrazci in funkcionarji in čakanje na novo, ker se dostikrat razgovarjajo s prijatelji vprčo potnikov, ki pač morajo čakati. In končno si na sami mejni črti, ki je zastražena in bo straža zahtevala, da ji pokažeš potni list, „izhodni“ žig v potnem listu in dostikrat — nezasišano — poseben košček papirja, na katerem je zapisano naj te spustijo preko meje. (Ta papirček si straža obdrži, včasih ga razgrga ko te spusti mimo.) Ko je meja „zaprta“ straža izgine seveda.

(Bo š)

VSI NA SLOVENSKE DAN!

Na belo nedeljo, 25. aprila 1976 - v San Justo

RAMOS MEJIA (Nad. s 3. str.)

novitev pravilne spevoigre KRESNIČEK, ki so jo lepo podali otroci Slomškove šole pod večim vodstvom gđ. Anice Semrov. Z njo so naši otroci nastopili v Slovenski hiši ob začetku šolskega leta na skupni prireditvi vseh tečajev Vel. Bs. As. Ponovitev v Slomškovem domu je odlično uspela. Seveda je poleg pridnih igralcev sodelovalo precej tihih sodelavcev. Naj omenimo samo nekatere kot go. Heleno Malovrhovo, go. Alenko Pozničevo in našega neutrudnega scenografa Franceta Vresnika.

Na Cvetno nedeljo smo doživeli vso lepoto praznika. Kako lepo je bilo videti okoli 160 otrok z oljčnimi vejicami in ličnimi butaricami. Slednje je pripravil s sodelovanjem staršev naš šolski odbor. Petrica fantov in deklet pa je v narodnih nošah obkrožala veliko butaro kot nekoč po naših vaseh. Obred se je pričel pri slovenskem znamenju na vrtu, nakar se je razvila izredno dolga oljčna procesija med drevesi, na katerih se že kaže prvi dih jeseni...

Zares škoda, da nimamo tu vseh velikonočnih obredov, se je marsikdo zamislil; saj postajamo kar prava župnja.

Zvečer smo prisluhnili izredno zanimivemu predavanju g. žpk. Franceta Berganta. Z izredno lepimi diapozitivi, ki jih je sam posnel, nas je popeljal v Sveto deželo in pred nami razvil čudovito zgodbo našega odrešenja. Izvajanje g. Berganta nam je pomagalo bolj globoko dojeti evangelijske besede. Njegov plastičen prikaz je imel res pečat bistrovidnega očividca in smo za njegov trud iz srca hvaležni.

Praznik Vstajenja — velika nedelja nas je zbrala zopet vse skupaj v eno veselo družino. Ob začetku slovesne maše med katero je ramski cerkveni zbor pel lepe velikonočne pesmi, nam je msgr. Anton Orehar predstavil diakona Janeza Pintarja, ki je v tem svojstvu prvič javno nastopil. Vsi mu želimo v njegovem poklicu obilo božjega blagoslova. Po velikonočnem opravlilu smo si voščili veselo Veliko noč in še dolgo ostali v prijetni domači družbi.

Po športnem svetu

JUGOSLOVANSKA HOKEJSKA ekipa na svetovnem prvenstvu v Bielu v Švici ni dosegla mesta, ki so ga vsi pričakovali, posebno po zmagi nad Romuni, ki so zasedli prvo mesto s 5 zmagami, enim neodločenim rezultatom in enim porazom. Jugoslavija se je z osmiimi točkami — 4 zmage in trije porazi — morala zadovoljiti s petim mestom. Z istim številom točk, a boljimi količinami golov so se uvrstile drugouvrščene Japonska (ki je med drugim premagala Jugoslavijo s 5:4), nato Norveška, ki je v zadnjem kolu premagala Jugoslavijo s 6:4 in Švica (ki je v prvem kolu odpravila Jugoslavijo s 5:4). Za Jugoslavijo so se uvrstile Nizozemska, Italija in Bolgarija.

LJUBLJANSKA OLIMPIJA — je v državni nogometni ligi na domačem terenu še nepremagana do 22. kola. Slabše pa ji gre med drugim premagala Japonska (ki je med drugim premagala Jugoslavijo s 5:4). Za Jugoslavijo so se uvrstile Nizozemska, Italija in Bolgarija.

4:2, v naslednjem kolu 29. marca pa je v zadnjih minutah prejela dva gola in izgubila s tuzlansko Slobodo s 3:1. Olimpija je v dosedanjih kolih dosegla 8 zmag in 6 neodločenih, osemkrat pa je bila poražena ter je bila v 22. kolu na osmem mestu s 22 točkami. Prvo mesto je imela v rokah Crvena zvezda iz Beograda s 33 točkami, eno manj Partizan, 4 manj pa Hajduk.

KRANJČAN BORUT PETRIČ je na zimskem državnem tekmovanju v plavanju na Reki postavil na 1.500 m prosto nov državni rekord s 16:10,04 ter rekord na 400 m mešano s 4:49,03. Mladinka Barbka Štambergar je postavila na 400 m mešano s časom 5:29,03 nov državni mladinski rekord. Trbovelčan Toni Urankar pa je na 200 m delfin s 2:12,04 postal državni mladinski in slovenski absolutni rekorder.

Od vsepovsod

LITVANCI so kljub strogemu nad-

zoru oblasti izdali Kroniko litvanske katoliške Cerkve. Izšla je v „samizdatu“ (samozaložba). V njej je mogoče najti — poleg splošnih podatkov o stanju katoliške Cerkve v tej baltski deželi — tudi daljše poročilo o nedavnem obisku berlinskega kardinala Bengscha v Litvi.

OBVESTILA

SOBOTA, 24. aprila:
Na Pristavi ob 21.30 Jesenski ples.

NEDELJA, 25. aprila:
Slovenski dan v Našem domu v San Justo.

PETEK, 30. aprila:
Redni občni zbor Slomškovega doma ob 20. uri.

NEDELJA, 2. maja:
Proslava 16. obletnice slovenskega doma v Carapachayu.

SREDA, 5. maja:
Zveza slovenskih mater in žena bo imela svoje drugo predavanje ob 17. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 9. maja:
Vseslovensko romanje v Lujan.

NEDELJA, 16. maja:
V Slovenskem domu v San Martinu petnajsta obletnica blagoslovitve doma. Celodnevna prireditev z mašo, akademijo in družabno prireditvijo.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

Specialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja Capital Federal Tel. 41-1413

Ordinira v torek in petek od 17 do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 628-4188.

SLOVENSKI DOM V CARAPACHAYU

bo proslavil v nedeljo 2. maja

16. obletnico ustanovitve doma

s celodnevno prireditvijo

Spored:

11,15: dviganje in pozdrav zastavam

11,30: sv. maša, ki jo bo daroval msgr. Anton Orehar za vse žive in mrtve člane Doma.

Po sv. maši na razpolago kosilo.

16,30: (točno) kulturni spored. Govori predsednik N. O. za Slovenijo g. Miloš Stare.

Pri sporedu sodelujejo: šolska mladina, člani mladinskih organizacij in pevski zbor Mladina.

Po kulturnem sporedu: prosta zabava

Sodeluje SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ORKESTER

Vsi rojaki prav pristržno vabljeni.

RUTA 205 FTE. ESTACION TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230 a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62 TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE ZAMORA

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokalu, vedno na razpolago najfinišje pohištvo.

Sobratom in drugim slovenskim rojakom sporočam, da je na veliko soboto nenadoma umrl zadet od srčne kapi

Tone Ogrin

dušni pastir v Lujanu, prov. San Luis

Pokopan je bil v ponedeljek, 19. aprila popoldne. Priporočam ga v molitev

Msgr. Anton Orehar

Delegat za slov. dušno pastirstvo v Argentini

NA DOLGO POT

Ludvik Puš

Izmed različnih bi rad omenil en dogodek, ki se mi je posebno globoko vtisnil v spomin. Opozorili so me na nekaj-dnevni tečaj za cerkvene glasbenike, ki ga bo v Salzburgu vodil na široko znani skladatelj, meni izredno drag muzikus, prof. Vinzenz Goller. To je tisti Goller, ki je med mnogimi latinskimi mašami — samimi biseri izbrane cerkvene glasbe — uglasbil tudi „Missa Loreto“, ki smo jo izvajali na celovškem stolnem koru, ko sem se prvič usedel pred mašo k igralniku mogočnih orgel in to mašo spremljal. Bilo je takrat zame nenavadno doživetje — in bilo je sedaj prav tako nenavadno doživetje udeležiti se glasbenega tečaja pod vodstvom tega slavnega muzičnega moža.

Kako pogosto se primeri, da v neznanem, majhnem in drobnem telesu kraljuje velik duh! Ko je mojster stopil v predavalnico, sem ga prek množice glav komaj zapazil, tako je bil majhen in droben. Kaj zato! Tudi slavni salzburski rojak W. A. Mozart je bil telesno majhen in šibak! Kdo je preselil njegovo duhovno veličino?! Kar je izredni predavatelj povedal, je bilo vredno njegovega imena in pravi užitek za poslušalce. Vedno sem se zdrnil od prijetnega presenečenja, kadar je mojster pri kaki demonstraciji zaigral na velik harmonij in pri tem odprl polje svoji glasbeni improvizaciji. Velik umetnik se samo dotakne instrumenta in že se razlije v srce morje lepote. Spomnil

sem se našega Premrla in stolnih orgel v Ljubljani in nisem vedel, kateremu bi dal prednost.

Gollerjev tečaj se ni bil pri kraju, ko me iz škofijske pisarne pokličejo, naj takoj pridem tja. Obšel me je prijeten občutek, da se je najbrž kaj odprlo za mojo zaposlitev. Mora že biti nekaj pomembnega, ko me tako nujno hočejo na škofijo.

Hitro se odpravim tja, stopim v znane mi prostore in zagledam še bolj mladega duhovnika, ki bi ga prej imel za kaplana kot za župnika. Predstavi mi ga kot župnika na veliki župniji Hopfgarten v severnih Tirolih. Nisem bil toliko verziran v drobnem tirolskem zemljepisju, da bi bil za ta kraj vedel. Vzeli so me zatorej k zemljepisni karti na steni, ki je obsegala ozemlje salzburske nadškofije in mi pokazali najbolj zapadno ležeči del tega ozemlja, ki državno-politično spada v tirolsko deželo, cerkveno pa že od zdavnaj pod salzbursko nadškofijo. Obsega v glavnem teritorij od spodnje doline reke Inn z železniškim križiščem Wörgl in starim mestecem Kufstein, kjer se meja med Tirolsko in Bavarsko znatno vzboči proti severu, in vse vzhodno od te črte ležeče ozemlje Tirola, pokrajinsko edinstveno krasno s svetovno znanim turističnim krajem Kitzbühel v sredini. Hopfgarten leži ob železniški progi Salzburg-Innsbruck nekako na sredi med Kitzbühelom in Wörglom. Ta-

ko je pokazala karta na steni in me zadostno informirala, da je ta kraj zelo daleč od nadškofijskega sedeža, kar me je nekoliko motilo, nahaja pa se kot tirolski teritorij v francoski okupacijski coni, kar mi je zelo ugajalo. Slišal sem namreč, da Francozi nočejo nič slišati o kakem vračanju političnih beguncev, češ, da niso bili navzoči niti v Teheranu niti v Jalti, kjer so bili sklenjeni sramotni dogovori „velikih treh.“

Misel na življenje v francoski coni me je objela kot prijetno olajšanje strahu pred titovskimi preganjalci in hipoma vzbudila v meni veliko željo priti tja, kjer bom imel mir in živel brez skrbi. Kaj taka zavest pomeni človeku v takratnem mojem položaju, se komaj da popisati. Saj so me na Koroškem preganjali kar naprej, glede izročanja beguncev od strani Amerikancev pa je bilo ponovno slišati iz verodostojnih virov, da niso veliko boljše od Angležev. V njihovi coni bi bilo zame bolje le, ker je bila odmaknjena od jugoslovanske meje in tam ni bilo partizanskih eksperimentov in terencev kot so bili na Koroškem. Kar kipela je v meni radovednost, kakšne so razmere pri fari v Hopfgartnu in kako bi se dalo priti — po možnosti čimprej v francosko cono.

Vseda sxva se s tirolskim župnikom k majhni mizici v kotu pisarne, kjer se je začel pogovor nekako takole:

„Rad bi dobil za Hopfgarten dobrega, izkušnega glasbenika, ki bi prevzel muziko v farni cerkvi,“ je povzel besedo župnik. „Mislim, da so lokalno

dani vsi pogoji za uspeh, na razpolago so pevci za zbor, na koro so lepe velike orgle in jaz sem za lepo petje v cerkvi prav tako navdušen, kot sem za okras cerkve in oltarja. Kar sem slišal tu o vas, me je prepričalo, da bi bili vi pravi človek za ureditvevanje mojega načrta.“

Pogledal me je živahno in je bil na tem, da nadaljuje, a prestregel sem njegove besede z vprašanjem:

„Koga imate sedaj na tem mestu, gospod župnik? Vprašanje se mi zdi važno.“

„Seveda je važno, a ko vam vse povem, se bo važno močno razblinilo. Ko sem prevzel faro, sem našel na koro šolskega upravitelja, oskrbujočega i orglanje i vežbanje in vodstvo pevskega zbora. Ne morem reči, da mož ni dober igravec orgel, ni pa dober pevovalca, zlasti ne zato, ker se za napredek zbora nič ne briga. Vse opravlja mehanično, rutinsko, iz navade in dolžnosti, nič pa iz umetniškega navdiha, navdušenja in predanosti. Nisem šolan glasbenik, vem pa, kaj je lepa glasba in vem tudi, kaj se za njeno lepoto zahteva. Tega naš nadučitelj nima in nikoli ne bo imel. Zato je potrebna izmenjava.“

„Ali ne bo izmejava povzročila krize?“ me je zanimalo. „Nadučitelj ima gotovo svoje ljudi v zboru in med farni. Njegova odstranitev z vsemi možnimi posledicami utegne spraviti naslednika v velike težave.“

„Ureditev te zadeve bo moja skrb,“ je odvrnil.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare
Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:
Ramón L. Falcón 4158
1407 Buenos Aires
Argentina
T. F. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correos Argentine Central (E)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.311.428	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1976 za Argentino \$ 1.400.— (140.000), pri pošiljanju po pošti \$ 1.450.— (145.000); ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 20 USA dol.; obmejne države Argentine 12 USA dol.; Avstralija 25 USA dol.; Evropa 23 USA dol., ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 15 USA dol.; Evropa 17 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, T. E. 33-7213.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo ob 19 do 19,30 ure na radio Antártida.

Na Slovenskem dnevu, na belo nedeljo, 25. aprila 1976 v Našem domu v San Justo bodo na prodaj srečke po \$ 100.— vsaka, v prid našemu osrednjemu društvu Zedinjena Slovenija. Kot nagrada bodo izžrebani trije dobitki: 1) Punčka in fantek v slovenski narodni noši; 2) Stenska ura; 3) Utekočilnik.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8327